

2022

Ziņojums

(saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 806/2014 92. panta 4. punktu)

par jebkādām iespējamām saistībām, kas izriet no šajā regulā paredzēto Vienotās noregulējuma valdes, Padomes un Komisijas uzdevumu īstenošanas 2022. finanšu gadā

EIROPAS
REVĪZIJAS
PALĀTA

LV

EIROPAS REVĪZIJAS PALĀTA
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tālrunis: +352 4398-1
Uzziņām: eca.europa.eu/lv/Pages/ContactForm.aspx
Tīmekļa vietne: eca.europa.eu
Twitter: @EUAuditors

Papildu informācija par Eiropas Savienību ir pieejama portālā Europa (<http://europa.eu>).

Luksemburga: Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2023

PDF ISBN 978-92-849-0023-7 doi:10.2865/780552 QJ-05-23-115-LV-N

Par ziņojumu

Vienotais noregulējuma mehānisms ir ES sistēma grūtībās nonākušu banku noregulējuma pārvaldībai eurozonā. Šajā mehānismā svarīga nozīme ir Vienotajai noregulējuma valdei kopā ar Komisiju un Padomi. Valde pārrauga vienoto noregulējuma fondu, ko var izmantot, lai atbalstītu banku noregulējumu. ERP ir pienākums katru gadu ziņot par iespējamām saistībām, kas rodas.

Attiecībā uz 2022. finanšu gadu Komisija un Padome par iespējamām saistībām neziņoja. Vienotā noregulējuma valde ziņoja par ievērojami lielāku summu nekā 2021. gada pārskatos, galvenokārt saistībā ar jaunajiem pamatiem, ko bankas izvirzīja 2022. gadā. VNV neziņoja par iespējamajām saistībām, kas izrietētu no noregulējuma lēmumiem. Mēs neguvām pierādījumus, kas materiālā izteiksmē būtu pretrunā VNV novērtējumam.

Saturs

	Punkts
Kopsavilkums	I–VII
Ievads	01–04
Šā ziņojuma juridiskais pamats	01
Iespējamās saistības: definīcija un atzīšanas kritēriji	02
Pamatinformācija par iespējamām saistībām, kas attiecas uz vienoto noregulējuma mehānismu	03–04
Revīzijas tvērums un pieeja	05–07
Revīzijas tvērums	05
Revīzijas pieeja	06–07
Apsvērumi	08–32
I daļa. VNV iespējamās saistības	08–27
Iespējamās saistības, kas attiecas uz tiesvedībām tiesā, kuras sāktas pēc noregulējuma lēmumiem un lēmumiem neveikt noregulējumu	09–13
Iespējamās saistības, kas attiecas uz principu “neviens kreditors nav sliktākā situācijā”	14
Iespējamās saistības, kas attiecas uz banku iemaksām vienotajā noregulējuma fondā ES līmenī	15–24
Iespējamās saistības, kas varētu rasties pēc <i>ex ante</i> iemaksu lietām valsts līmenī	25–26
Iekšējās kontroles mehānismi saistībā ar tiesvedību	27
II daļa. Komisijas iespējamās saistības	28–30
III daļa. Padomes iespējamās saistības	31–32
Secinājumi un ieteikumi	33–38
Pielikumi	
I pielikums. Iepriekšējā gada ieteikumu ieviešanas pārbaude	
Saīsinājumi	

Glosārijs

Vienotās noregulējuma valdes atbilde

Komisijas atbildes

Padomes atbilde

Revīzijas darba grupa

Kopsavilkums

I ERP ir juridisks pienākums katru gadu ziņot par jebkādām Vienotās noregulējuma valdes, Komisijas vai Padomes iespējamām saistībām, kas izriet no to noregulējuma uzdevumu īstenošanas. Mēs vērtējam, vai šīs trīs struktūras bija uzrādījušas ar šiem uzdevumiem saistītos riskus, izmantojot atbilstošas iespējamās saistības. 2023. gada jūnijā (2022. gada pārskatu slēgšanas datums) pret trim struktūrām ES un valstu līmenī bija uzsāktas dažādas tiesvedības saistībā ar to noregulējuma uzdevumiem.

II Saistībā ar *Banco Popular Español S.A.* 2022. gada beigās izskatīšanā vēl bija 104 ES līmeņa tiesas lietas. Pret četriem no Vispārējās tiesas 2022. gada 1. jūnija nolēmumiem, ar kuriem tika apstiprināta noregulējuma lēmuma likumība un noraidīta prasība par zaudējumu atlīdzību, tika iesniegtas piecas apelācijas sūdzības. Turklāt saistībā ar *Banco Popular Español S.A.* noregulējumu joprojām valsts līmenī tiek izskatīti 334 administratīvie procesi un tiesas lietas.

III Vienotā noregulējuma valde 2022. gada 1. martā pieņēma noregulējuma shēmas attiecībā uz *Sberbank d.d.* un *Sberbank Banka d.d.* un lēmumu neveikt *Sberbank Europe AG* noregulējumu. Pēc tam Austrijā iedibinātā *Sberbank Europe AG* un tās mātes iestāde Krievijā cēla astoņas prasības Vispārējā tiesā. Līdz 2023. gada vidum vēl nebija pabeigti pieci valsts administratīvie un tiesas procesi saistībā ar *Sberbank* sabiedrību noregulējumu.

IV Vienotā noregulējuma valde ziņoja savos gada pārskatos, bet neuzrādīja iespējamās saistības nevienam no noregulējuma lēmumiem vai lēmumiem neveikt noregulējumu, jo uzskata, ka attiecīgais risks ir maznozīmīgs. Vienotā noregulējuma valde uzrādīja iespējamo saistību raksturu attiecībā uz saistītajiem valstu gadījumiem, bet nespēja kvantitatīvi noteikt iespējamo finansiālo ietekmi noregulējuma tiesiskā regulējuma īpatnību dēļ un šīm sabiedrībām veiktās noregulējuma darbības īpašo apstākļu dēļ.

V Vienotā noregulējuma valde no bankām iekasē *ex ante* iemaksas vienotajā noregulējuma fondā. Šīs iemaksas var izmantot banku noregulējuma atbalstam. 2023. gada jūnijā ES Vispārējā tiesā tika izskatītas 86 lietas pret lēmumiem par *ex ante* iemaksām. Bankas izvirzīja jaunus pamatus pret Vienoto noregulējuma valdi. Tā rezultātā Valde uzrādīja iespējamās saistības 1887 miljonu EUR apmērā saistībā ar iespējamu atlīdzināšanu no vienotā noregulējuma fonda un 4,6 miljonus EUR saistībā ar iespējamu juridisko izmaksu kompensāciju. Tā neuzrādīja iespējamās saistības attiecībā uz valstu tiesvedību, kas ierosināta pret *ex ante* iemaksu lēmumiem, jo uzskata, ka risks ir maznozīmīgs.

VI Balstoties uz īstenotajām procedūrām, iegūtajiem pierādījumiem un 2022. gada pārskatu slēgšanas laikā pieejamo informāciju, mēs neuzskatām, ka iespējamās saistības, kas izriet no Vienotās noregulējuma valdes, Komisijas un Padomes noregulējuma uzdevumu izpildes, būtu būtiski nepareizi norādītas.

VII Mēs iesakām Vienotajai noregulējuma valdei stiprināt savas iekšējās kontroles sistēmas, kas attiecas uz pārskatu slēgšanu, lai pietiekami dokumentētu pamatojumu attiecībā uz izskatīšanā esošām ES tiesas lietām, kurās risks tiek uzskatīts par maznozīmīgu.

Ievads

Šā ziņojuma juridiskais pamats

01 Vienotā noregulējuma mehānisma (VNM) [regulas](#) (VNMR) 92. panta 4. punktā noteikts, ka ERP “ziņo par jebkādām iespējamām saistībām (Vienotās noregulējuma valdes (VNV), Padomes, Komisijas vai citām saistībām), kas izriet no šajā Regulā paredzēto VNV, Padomes un Komisijas uzdevumu īstenošanas”.

Iespējamās saistības: definīcija un atzīšanas kritēriji

02 Iespējamās saistības definē¹ šādi:

- o vai nu iespējami pienākumi, kuri izriet no pagātnes notikumiem un kuru esamība tiks apstiprināta tikai, iestājoties vai neiestājoties vienam vai vairākiem neskaidriem nākotnes notikumiem, kas pilnībā neatrodas Eiropas Savienības kontrolē, vai
- o pašreizējs pienākums, kas izriet no iepriekšējiem notikumiem, bet kuru neatzīst, jo nav ticams, ka pienākuma izpildei būs vajadzīga saimnieciskos labumus vai pakalpojumu potenciālu ietverošu saimniecisko resursu aizplūde, vai gadījumi, kad pienākuma apmēru nevar pietiekami ticami novērtēt.

Pamatinformācija par iespējamām saistībām, kas attiecas uz vienoto noregulējuma mehānismu

03 Veicot savus uzdevumus saskaņā ar [VNMR](#), VNV, Padomei un Komisijai var rasties iespējamās saistības, kas izriet no notiekošas tiesvedības (ES vai valstu tiesās) saistībā ar:

- o **to lēmumiem par noregulējuma veikšanu un noregulējuma neveikšanu,**
- o **principu “neviens kreditors nav sliktākā situācijā”:** lai aizsargātu pamattiesības uz īpašumu, [VNM regulā](#) noteikts, ka neviens kreditors noregulējuma gadījumā

¹ 19. starptautiskais publiskā sektora grāmatvedības standarts “Uzkrājumi, iespējamās saistības un iespējamie aktīvi” un ES 10. grāmatvedības noteikums.

nedrīkst ciest lielākus zaudējumus, nekā tos, kas būtu radušies parastā maksātnespējas procesā.

04 Turklāt VNV var būt iespējamās saistības, kas izriet no notiekošām tiesvedībām saistībā ar kredītiestāžu un investīciju sabiedrību (šajā ziņojumā – “**bankas**”) **iemaksu vienotajā noregulējuma fondā (VNF)** aprēķināšanu un iekasēšanu.

Revīzijas tvērums un pieeja

Revīzijas tvērums

05 Šajā revīzijas ziņojumā mēs novērtējam, vai VNV, Komisija un Padome bija pienācīgi uzraudījušas iespējamās saistības, kas izriet no to uzdevumiem saskaņā ar [VNMR](#).

Revīzijas pieeja

06 Revīzijas vajadzībām mēs atlasījām un analizējām ar VNM saistītu lietu izlasi, kas vēl tiek izskatītas ES tiesās, un pārbaudījām informāciju par lietām, kas saistītas ar VNM un kas tiek izskatītas valstu tiesās, un ar VNM saistītiem administratīviem procesiem. Mūsu revīzijas pierādījumos bija iekļauta arī informācija, kas iegūta intervijās, VNV, Komisijas un Padomes dokumenti un ārējo juristu apliecinājuma vēstules. Mēs analizējām arī valstu noregulējuma iestāžu sniegtos pierādījumus, kā arī publiski pieejamos datus.

07 Šajā ziņojumā galvenā uzmanība pievērsta svarīgākajām norisēm, kas skar 2022. gada pārskatus. Sīkāku informāciju par iepriekšējām norisēm skatīt [2021. gada ziņojumā](#).

Apsvērumi

I daļa. VNV iespējamās saistības

08 *1. tabulā* ir parādīts ar VNM saistīto tiesvedību skaits, kas skar VNV un attiecīgās iespējamās saistības, kuru kopējā summa ir 1892 miljoni EUR², kā norādīts VNV 2022. gada pārskatos. Mūsu uzmanības lokā nav nonācis nekas, kas liktu domāt, ka iespējamās saistības, kuras izriet no Vienotās noregulējuma valdes noregulējuma uzdevumu izpildes, būtu būtiski nepareizi norādītas.

1. tabula. Ar VNM saistītās tiesvedības, kas skar VNV un attiecīgās iespējamās saistības – stāvoklis 2023. gada 15. jūnijā

Apraksts	ES tiesās izskatāmo lietu skaits	Valstu tiesās izskatāmo lietu vai administratīvo procesu skaits	Attiecīgās iespējamās saistības, kas uzrādītas VNV pārskatos (miljoni EUR)
Noregulējuma lēmumi un lēmumi par noregulējuma neveikšanu	115	339	0
<i>Banco Popular Español S.A. noregulējums</i>	104	334	0
<i>Sberbank Europe AG noregulējuma neveikšana</i>	2	0	0
<i>Sberbank banka d.d. noregulējums</i>	3	3	0
<i>Sberbank d.d. noregulējums</i>	3	2	0
<i>ABLV un PNB Banka noregulējuma neveikšana</i>	3	0	0

² Vienotās noregulējuma valdes 2022. finanšu gada galīgie pārskati, 33. lpp.

Apraksts	ES tiesās izskatāmo lietu skaits	Valstu tiesās izskatāmo lietu vai administratīvo procesu skaits	Attiecīgās iespējamās saistības, kas uzrādītas VNV pārskatos (miljoni EUR)
Ne viens <i>Banco Popular Español S.A.</i> kreditors nav sliktākā situācijā	6	0	0
ex ante iemaksas	86	198	1 892
KOPĀ	207	537	1 892

Avots: ERP, pamatojoties uz VNV 2022. gada pārskatiem to parakstīšanas dienā un VNV datiem; nav iekļautas lietas, kurās ir tikai pieprasīta piekļuve dokumentiem, tiesvedība par izmaksu aplikšanu ar nodokli un lietas, kas attiecas uz cilvēkresursiem un nav saistītas ar VNV uzdevumiem, kas paredzēti VNM regulā.

Iespējamās saistības, kas attiecas uz tiesvedībām tiesā, kuras sāktas pēc noregulējuma lēmumiem un lēmumiem neveikt noregulējumu

Prasības pret *Banco Popular Español* noregulējuma lēmumu

09 Pirmais noregulējuma lēmums tika pieņemts 2017. gadā un attiecās uz *Banco Popular Español S.A. (BPE)*. Minētais noregulējums ietvēra kapitāla instrumentu norakstīšanu un konvertāciju, kā arī bankas pārdošanu *Banco Santander S.A.* par vienu eiro. Komisija apstiprināja noregulējuma shēmu.

10 2022. gada beigās pret VNV saistībā ar *BPE* ES Tiesā tika izskatītas 104 lietas. Piecos 2022. gada 1. jūnija nolēmumos (kas tiek uzskatīti par pilotlietām) Vispārējā tiesa apstiprināja VNV lēmuma par *BPE* noregulējumu likumību un to, ka Eiropas Komisija ir apstiprinājusi minēto noregulējuma shēmu. Turklāt prasība par zaudējumu atlīdzību tika noraidīta, un prasītājiem tika piespriests segt juridisko pakalpojumu izmaksas. Par četriem no šiem nolēmumiem ir iesniegtas piecas apelācijas sūdzības. Vienu no tām apelācijas sūdzības iesniedzējs ir atsaucis³. Ņemot vērā Vispārējās tiesas 2022. gada 1. jūnija nolēmumus un prasītāju izvirzītos pamatus, VNV uzskata, ka šo jauno lietu negatīva iznākuma iespējamība ir maznozīmīga. Ir arī četras jaunas prasības par zaudējumu atlīdzināšanu⁴ pret VNV, kuras ir apturētas līdz galīgajam nolēmumam

³ Lieta C-539/22 P.

⁴ Lietas T-294/22, T-474/22, T-475/22 un T-477/22.

par piecām apelācijas sūdzībām. Mēs neatradām nekādus pierādījumus, kas būtu pretrunā VNV novērtējumam.

11 Turklāt 334 administratīvie procesi un tiesas lietas pret Spānijas Valsts noregulējuma iestādi (VNI) saistībā ar *BPE* noregulējumu valsts līmenī vēl nav izskatītas. VNV uzskata risku, ka valstu tiesas varētu pieņemt nolēmumu pret vietējo VNI, atzīstot tās lēmumu par prettiesisku, par maznozīmīgu. Mēs neatradām nekādus pierādījumus, kas būtu pretrunā VNV novērtējumam.

Prasības pret noregulējuma lēmumu attiecībā uz *Sberbank d.d.* un *Sberbank Banka d.d.* un lēmumu neveikt *Sberbank Europe AG* noregulējumu

12 VNV 2022. gadā nolēma veikt noregulējuma darbību attiecībā uz *Sberbank banka d.d.* un *Sberbank d.d.* Abos gadījumos VNV pieņēma noregulējuma shēmu, kas paredz uzņēmuma pārdošanas instrumenta piemērošanu. VNV nolēma, ka *Sberbank Europe AG* noregulējums nav sabiedrības interesēs, tāpēc bankai tika piemērots parastais maksātnespējas process saskaņā ar valsts tiesību aktiem bez VNF iesaistīšanas vai atbalsta. Astoņas lietas Vispārējā tiesā iesniedza *Sberbank Europe AG* un *Sberbank of Russia OAO*. Četras⁵ no tām bija pret VNV un Komisijas noregulējuma lēmumiem, no tām divas⁶ bija arī pret Padomi. Vēl divas⁷ lietas, abas tikai pret VNV, attiecās uz VNV lēmumu par *Sberbank Europe AG* noregulējuma neveikšanu. Divas⁸ citas lietas, arī tikai pret VNV, attiecās uz izdevumiem, kas radušies saistībā ar noregulējuma darbību. Šajā tiesvedības posmā un pamatojoties uz pieejamo informāciju, VNV uzskata, ka saimniecisko resursu aizplūdes iespējamība, ko izraisītu izskatīšanā esošās tiesas lietas, ir maznozīmīga. Attiecībā uz šīm lietām mēs neatradām nekādus pierādījumus, kas būtu pretrunā VNV novērtējumam.

⁵ T-523/22, T-524/22 un lietas T-525/22 un T-526/22, kuras Vispārējā tiesa pasludināja par nepieņemamām (2023. gada 10. oktobra rīkojums).

⁶ Vispārējā tiesa šīs divas lietas pasludināja par nepieņemamām, tā kā tās bija vērstas pret Padomi (2023. gada 8. septembra rīkojums attiecībā uz lietām T-523/22 un T-524/22).

⁷ T-450/22 un lieta T-527/22, kuru Vispārējā tiesa pasludināja par nepieņemamu (2023. gada 10. oktobra rīkojums).

⁸ Lietas T-571/22 un T-572/22.

13 2022. gada beigās valsts līmenī vēl nebija pabeigti pieci administratīvie un tiesas procesi saistībā ar *Sberbank* sabiedrību noregulējumu. Ja prasības iesniedzējiem izdosies panākt sekmīgu iznākumu valsts tiesās, kā rezultātā vietējai VNI būs jāizmaksā zaudējumu atlīdzība, VNV var nākties pilnībā vai daļēji atmaksāt attiecīgo summu⁹. Šajā posmā VNV uzskata, ka ir grūti pamatoti prognozēt šīs tiesvedības iznākumu un aplēst tās iespējamo finansiālo ietekmi. Tas ir saistīts ar noregulējuma tiesiskā regulējuma iezīmēm un attiecībā uz minētajām sabiedrībām veiktās noregulējuma darbības konkrētajiem apstākļiem. VNV tāpēc atklāja ar šo tiesvedību saistīto iespējamo saistību specifiku, bet nevar skaitliski izteikt finansiālo ietekmi. Attiecībā uz šīm lietām mēs neatradām nekādus pierādījumus, kas būtu pretrunā VNV novērtējumam.

Iespējamās saistības, kas attiecas uz principu “neviens kreditors nav sliktākā situācijā”

14 Vispārējā tiesā tiek izskatītas sešas lietas pret VNV 2020. gada 17. marta lēmumu, ar ko nosaka, vai būtu jāpiešķir kompensācija *BPE* bijušajiem akcionāriem un kreditoriem (tā dēvētais 3. vērtējuma lēmums). Ņemot vērā Vispārējās tiesas 2022. gada 1. jūnija nolēmumus un prasītāju izvirzītos pamatus, VNV uzskata, ka šo lietu negatīva iznākuma iespējamība ir maznozīmīga. Attiecībā uz šīm lietām mēs neatradām nekādus pierādījumus, kas būtu pretrunā VNV novērtējumam.

Iespējamās saistības, kas attiecas uz banku iemaksām vienotajā noregulējuma fondā ES līmenī

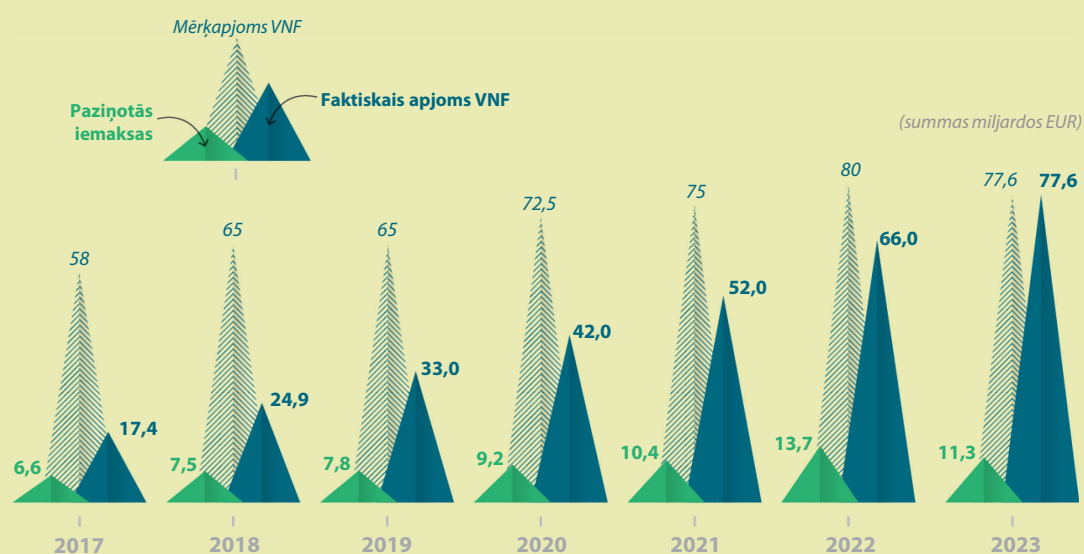
15 Uz banku savienības bankām attiecas juridiska prasība veikt *ex ante iemaksas* vienotajā noregulējuma fondā, pamatojoties uz bankas lielumu un (attiecīgā gadījumā) individuālo riska profilu, kas aprēķināts ar [Komisijas Deleģētajā regulā \(ES\) 2015/63](#) noteikto metodiku, ņemot vērā gada mērķapjomu, ko aprēķinājusi VNV (sk. [1. izcēlumu](#)).

⁹ VNMR, 87. panta 4. punkts.

1. izcēlums

Vienotais noregulējuma fonds (VNF)

VNF tiek veidots sākotnējā astoņu gadu periodā, kas beidzas 2023. gada 31. decembrī. VNF mērķapjomam, kas jāsasniedz līdz sākotnējā perioda beigām, ir jābūt vismaz 1 % no visu iesaistīto dalībvalstu darbības atļauju saņēmušo banku segto noguldījumu kopsummas. VNV ir noteikusi gada mērķapjomu saskaņā ar savu juridisko pienākumu sasniegt VNF mērķapjomu līdz 2023. gada 31. decembrim. Kā redzams diagrammā, šā mērķapjoma prognoze katru gadu tiek atjaunināta.

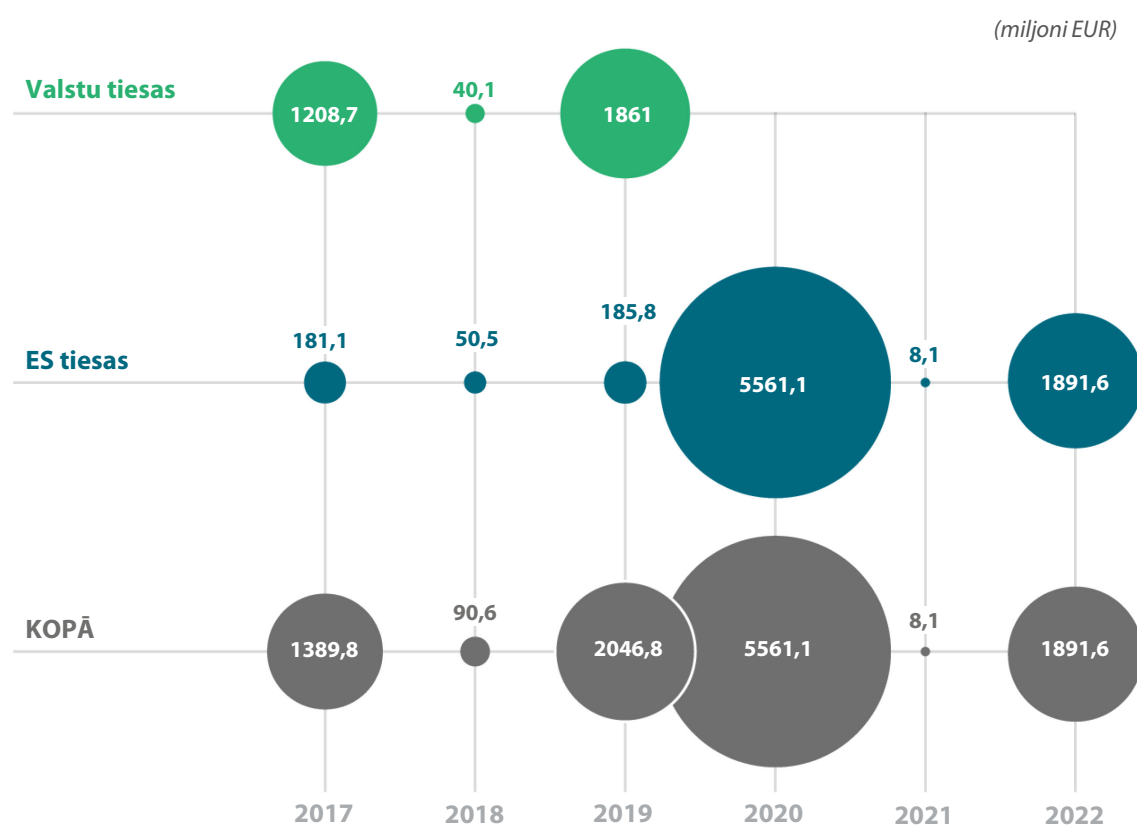

Avots: ERP, pamatojoties uz VNV datiem (paziņotās 2015. un 2016. gada iemaksas ir iekļautas 2017. gada kopsummā. Diagrammā “paziņotā summa” ir “gada mērķapjoma” summa, kas koriģēta ar jebkādiem piemērojamiem labojumiem no iepriekšējiem gadiem un daļu no 2015. gada iemaksas, kas sākotnējā periodā tiek pakāpeniski atskaitīta. VNF faktiskais apjoms 2023. gadā ietver arī naudas atlīdzību un VNF ieguldījumu portfeļa ienesīgumu).

16 Kad tika parakstīti VNV galīgie pārskati par 2022. gadu, ES tiesās nebija pabeigtas 86 tiesvedības pret VNV saistībā ar *ex ante* iemaksām. Salīdzinājumam – 2021. gadā tās bija 63 tiesvedības.

17 VNV 2022. gada galīgajos pārskatos uzrādīja iespējamās saistības, kas attiecas uz *ex ante* iemaksām 1887 miljonu EUR apmērā. Salīdzinājumam – 2021. gadā summa bija 5,5 miljoni EUR (sk. 18.–23. punktu). Tās attiecās uz 39 izskatīšanā esošām lietām Vispārējā tiesā; 2021. gadā šādas lietas bija astoņas. VNV uzrādīja arī iespējamās saistības 4,6 miljonu EUR apmērā saistībā ar 72 lietām, kas atbilst prasītāju juridiskajām izmaksām, kuras Eiropas Savienības Tiesa varētu pieprasīt VNV maksāt (sk. 1. attēlu). Salīdzinājumam – 2021. gada skaitļi bija 2,5 miljoni EUR attiecībā uz 51 lietu.

1. attēls. Iespējamās saistības VNV pārskatos saistībā ar *ex ante* iemaksām vienotajā noregulējuma fondā (2017.–2022. g.)

Avots: VNV pārskati; 2022. gads – 1887 miljoni EUR iespējamās saistības attiecībā uz tiesas lietām par *ex ante* iemaksām ES līmenī un 4,5 miljoni EUR juridisko pakalpojumu izmaksu segšanai izskatīšanā esošām lietām.

Tiesvedības lietas saistībā ar VNF mērķapjomu

18 Aptuveni **96 %** no kopējām iespējamām saistībām, kuras uzrādītas 2022. gada pārskatos, izriet no jaunajām tiesvedības lietām par 2022. gada *ex ante* iemaksu periodu, kas galvenokārt attiecas uz jaunajiem pamatiem, kuri izvirzīti attiecībā uz VNF mērķapjomu, kā aprakstīts 22. un 23. punktā.

19 VNF mērķapjoms un ar to saistītās *ex ante* iemaksas ir reglamentētas VNMR 69. un 70. pantā. VNV uzskatīja, ka VNMR paredzētā mērķapjoma raksturs ir dinamisks. Tas sākotnējā periodā mainās, jo ir jābalsta uz segto noguldījumu prognozēto summu sākotnējā perioda beigās, proti, 2023. gada 31. decembrī. Tāpēc VNV uzskata, ka VNMR 70. panta 2. punktu ne vienmēr var piemērot, vismaz ne stingri. Tas ir tāpēc, ka, lai sasniegtu galīgo mērķapjomu, vienlaikus ievērojot VNMR 70. panta 2. punktā paredzēto 12,5 % maksimālo robežvērtību *ex ante* iemaksām, VNV sākotnējā perioda sākumā būtu bijis precīzi jāaplēš, kāda būtu segto noguldījumu summa minētā perioda beigās. Tomēr segto noguldījumu faktiskais apjoms 2023. gada 31. decembrī būs zināms tikai 2024. gada 1. ceturksnī.

20 Ņemot vērā VNF pieejamos finanšu līdzekļus 2021. gada beigās (52 miljardi EUR) un aplēsto mērķapjomu 2022. gadā (80 miljardi EUR), kā parādīts **1. izcēlumā**, VNV aplēsa starpību 28 miljardu EUR apmērā atlikušajiem diviem gadiem (2022. un 2023. gadam). Tāpēc VNV noteica 2022. gada *ex ante* iemaksu gada mērķapjomu, kas ir puse no aplēstās iztrūkstošās summas.

21 Vairākas iestādes apgalvoja, ka gada mērķapjoma noteikšana aptuveni 14 miljardu EUR apmērā, kad prognozētais mērķapjoms sākotnējā perioda beigās bija aptuveni 80 miljardi EUR, nav savienojama ar VNMR 70. panta 2. punktā noteikto 12,5 % robežvērtību. Citas iestādes apgalvoja, ka mērķapjoms būtu jāaplēš, pamatojoties uz segtajiem noguldījumiem sākotnējā perioda sākumā.

22 Saskaņā ar metodiku, ko izmanto, lai aplēstu iemaksu starpību starp sākotnējiem *ex ante* lēmumiem un iespējamiem pārskatītiem lēmumiem, VNV aprēķināja iespējamās saistības 31 nepabeigta tiesvedības lietai ar attiecīgiem pamatiem par VNF mērķapjomu, un no tām 21 lieta bija saistīta ar 2022. gada *ex ante* iemaksām. Attiecībā uz šīm lietām mēs neatradām nekādus pierādījumus, kas būtu pretrunā VNV novērtējumam.

2016.–2020. gada *ex ante* lēmumu atkārtota pieņemšana

23 VNV atkārtoti pieņēma *ex ante* iemaksu lēmumus par **2016.**, **2017.**, **2018.**, **2019.** un **2020.** gada iemaksu periodiem, kas neatbilda Tiesas noteiktajam pamatojuma standartam *ex ante* lietās¹⁰. Atkārtoti pieņemtie lēmumi attiecās tikai uz tām bankām, kuras bija apstrīdējušas attiecīgos *ex ante* iemaksu lēmumus Vispārējā tiesā

¹⁰ Apvienotajās lietās C-584/20 P, Eiropas Komisija / Landesbank Baden-Württemberg un C-621/20 P, Vienotā noregulējuma valde / Landesbank Baden-Württemberg, kā arī lietās C-664/20 P, Portigon AG/VNV un C-663/20 P, Hypo Vorarlberg Bank AG / VNV.

(sk. [2. tabulu](#)). VNV pienācīgi informēja Vispārējo tiesu par lēmumu atkārtotu pieņemšanu, kas deva prasītājiem iespēju iesniegt grozījumu rakstu, ar kuru groza/papildina to pamatus, ņemot vērā atkārtoti pieņemtus lēmumus. Pēc atkārtoti pieņemtajiem lēmumiem vairākas bankas izvirzīja jaunus pamatus par to, ka atkārtoti pieņemtie lēmumi ir jāatzīst par prettiesiskiem un jāatceļ, tostarp par VNF mērķapjomu.

2. tabula. Atkārtoti pieņemtie *ex ante* iemaksu lēmumi

Gads	Atkārtotas pieņemšanas datums	Attiecīgā kredītiestāde
2016	2022. gada 27. aprīlis un 2022. gada 7. decembris	4 atsevišķas iestādes
2017	2021. gada 15. decembris un 2022. gada 25. jūlijs	3 atsevišķas iestādes
2018	2022. gada 8. augusts	4 atsevišķas iestādes
2019	2022. gada 8. augusts	5 atsevišķas iestādes un 126 iestādes, kas pieder 5 banku grupām
2020	2022. gada 7. decembris	15 atsevišķas iestādes un 121 iestāde, kas pieder 4 banku grupām

Avots: VNV.

24 Pēc šīm norisēm VNV attiecīgajām 16 lietām aprēķināja iespējamās saistības 54 miljonu EUR apmērā. Attiecībā uz šīm lietām mēs neatradām nekādus pierādījumus, kas būtu pretrunā VNV novērtējumam.

Iespējamās saistības, kas varētu rasties pēc *ex ante* iemaksu lietām valsts līmenī

25 Neraugoties uz 2019. gada decembra spriedumu, kurā Tiesa noteica, ka tikai Eiropas Savienības Tiesa var pārbaudīt VNV lēmumu likumību attiecībā uz *ex ante* iemaksām vienotajā noregulējuma fondā¹¹, valstu līmenī joprojām ir jaunas lietas. Vairākas bankas Austrijā, Somijā, Vācijā un Nīderlandē uzsāka administratīvu vai tiesas procesu valsts tiesās pret lēmumiem par to *ex ante* iemaksām. Lielākā daļa lietu tika

¹¹ Tiesas spriedums lietā C-414/18 2019. gada 3. decembrī.

sāktas Vācijā. Tomēr kopējais neizskatīto lietu skaits valsts līmenī ir ievērojami samazinājies no 711 lietām 2022. gada maijā līdz 154 lietām 2023. gada maijā.

26 VNV uzskata, ka saimniecisko resursu aizplūdes risks, kas izriet no lietām pret *ex ante* iemaksām valsts līmenī, ir maznozīmīgs. Tāpēc saistībā ar šīm lietām VNV nekādas iespējamās saistības neuzrādīja¹². Attiecībā uz šīm lietām mēs neatradām nekādus pierādījumus, kas būtu pretrunā VNV novērtējumam.

Iekšējās kontroles mehānismi saistībā ar tiesvedību

27 VNV ir ieviesusi pienācīgus iekšējās kontroles mehānismus, kas nodrošina pārskatu par attiecīgajiem tiesvedības procesiem ES tiesās un valsts tiesās. Mēs konstatējām, ka VNV ir sagatavojuši iekšējus riska novērtējumus ar attiecīgu pamatojumu katrā tiesvedības kategorijā (piem., noregulējums, *ex ante* lietas). VNV arī dokumentēja savus aprēķinus par iespējamām saistībām gadījumos, kad tā bija novērtējusi saimniecisko resursu aizplūdes risku no VNF kā iespējamu. Šī informācija tika sniegta grāmatvedim, kuram jāiegūst visa attiecīgā informācija, lai nodrošinātu, ka pārskati slēgšanas brīdī sniedz patiesu un skaidru priekšstatu. Tomēr saistībā ar dažām *ex ante* iemaksu tiesvedības lietām, attiecībā uz kurām VNV uzskatīja, ka saimniecisko resursu aizplūdes risks no VNF ir maznozīmīgs, VNV nebija pietiekami dokumentējusi savu riska novērtējumu par atsevišķiem pamatiem. Līdz ar to grāmatvedim trūkst visaptverošas šo lietu analīzes, lai izdarītu secinājumu par nepieciešamību sniegt informāciju pārskatos.

II daļa. Komisijas iespējamās saistības

28 **3. tabulā** ir parādīts ar VNM saistīto tiesvedību skaits, kas skar Komisiju. Komisija savos **2022. gada pārskatos** neuzrādīja nekādas saistītās iespējamās saistības. Attiecībā uz šīm lietām mēs neatradām nekādus pierādījumus, kas būtu pretrunā Komisijas novērtējumam.

¹² Vienotās noregulējuma valdes 2022. finanšu gada galīgie pārskati, 33. lpp.

3. tabula. Ar VNM saistītas tiesvedības, kas skar Komisiju, un attiecīgās iespējamās saistības – stāvoklis 2023. gada 28. jūnijā

Apraksts	ES tiesās izskatāmo lietu skaits	Valstu tiesās izskatāmo lietu vai administratīvo procesu skaits	Saistītās iespējamās saistības, kas uzrādītas Komisijas pārskatos (EUR)
<i>Banco Popular Español S.A. noregulējums</i>	9	0	0
<i>Sberbank d.d. noregulējums</i>	2	0	0
<i>Sberbank banka d.d. noregulējums</i>	2	0	0
KOPĀ	13	0	0

Avots: Komisijas 2022. gada pārskati un citi avoti.

29 Komisija ir atbildētāja četrās apelācijas sūdzībās, kas iesniegtas pret Vispārējās tiesas lēmumiem attiecībā uz *BPE* pilotlietām¹³ (sk. **10.** punktu). Vienu no tām apelācijas sūdzības iesniedzējs ir atsaucis¹⁴. Tā ir atbildētāja arī četrās jaunās zaudējumu atlīdzināšanas lietās, kas 2022. gadā tika iesniegtas Vispārējā tiesā saistībā ar *BPE* noregulējumu¹⁵. Komisija uzskata, ka saimniecisko resursu aizplūdes risks saistībā ar šīm lietām ir maznozīmīgs. Turklāt Komisija iesniedza apelācijas sūdzību pret Vispārējo tiesu citā lietā¹⁶ par to, ka prasība tika iesniegta tikai pret VNV noregulējuma lēmumu¹⁷, nevis pret Komisijas lēmumu, ar kuru apstiprināta VNV noregulējuma shēma. Tomēr pat nelabvēlīgs iznākums attiecībā uz Komisijas apelācijas sūdzību Komisijai nebūtu saistīts ar saimniecisko resursu aizplūšanu, izņemot juridiskos izdevumus.

30 *Sberbank Austria AG* iesniedza divus pieteikumus, kuros lūgts atcelt Komisijas apstiprinājumu VNV noregulējuma lēmumam attiecībā uz *Sberbank banka d.d.* un

¹³ Lietas C-448/22 P, C-535/22 P, C-539/22 P un C-541/22 P.

¹⁴ Lieta C-539/22 P.

¹⁵ Lietas T-294/22, T-474/22, T-475/22 un T-477/22.

¹⁶ Lieta T-481/17.

¹⁷ Lieta C-551/22 P.

Sberbank d.d., tās Slovēnijas un Horvātijas meitasuzņēmumiem¹⁸. Vēl divus pieteikumus iesniedza *Sberbank Russia OAO*, lūdzot atcelt Komisijas apstiprinājumu tiem pašiem VNV noregulējuma lēmumiem¹⁹. Komisija uzskata, ka nelabvēlīga iznākuma iespējamība ir maznozīmīga.

III daļa. Padomes iespējamās saistības

31 *4. tabulā* ir parādīts ar VNM saistīto tiesvedību skaits, kas skar Padomi. Padome savos *2022. gada pārskatos* neuzrādīja nekādas saistītās iespējamās saistības. Mēs neatradām nekādus pierādījumus, kas būtu pretrunā Padomes novērtējumam.

4. tabula. Ar VNM saistītas tiesvedības, kas skar Padomi, un attiecīgās iespējamās saistības – stāvoklis 2023. gada 19. jūnijā

Apraksts	ES tiesās izskatāmo lietu skaits	Valstu tiesās izskatāmo lietu vai administratīvo procesu skaits	Saistītās iespējamās saistības, kas uzrādītas Padomes pārskatos (EUR)
<i>Sberbank d.d. noregulējums</i>	1	0	0
<i>Sberbank banka d.d. noregulējums</i>	1	0	0
KOPĀ	2	0	0

Avots: Padomes *2022. gada pārskati* un citi avoti.

¹⁸ Lietas T-523/22 un T-524/22.

¹⁹ Lietas T-525/22 un T-526/22, kuras Vispārējā tiesa pasludināja par nepieņemamām (2023. gada 10. oktobra rīkojums).

32 Padome arī bija atbildētāja *Sberbank Austria AG* iesniegtajos divos pieteikumos, kuros lūgts atcelt Komisijas apstiprinājumu VNV noregulējuma lēmumam attiecībā uz *Sberbank banka d.d.* un *Sberbank d.d.*, tās Slovēnijas un Horvātijas meitasuzņēmumiem²⁰. Attiecībā uz 2022. gada pārskatiem Padome uzskatīja, ka saimniecisko resursu aizplūdes iespējamība šo pieteikumu rezultātā ir maznozīmīga. Padome 2022. gada 16. decembrī izvirzīja iebildi par abu lietu nepieņemamību attiecībā pret sevi, un ES Vispārējā tiesa 2023. gada 8. septembrī šīs lietas pasludināja par nepieņemamām²¹.

²⁰ Lietas T-523/22 un T-524/22.

²¹ Tiesas rīkojumi lietās T-523/22 un T-524/22, 2023. gada 8. septembris.

Secinājumi un ieteikumi

33 Balstoties uz īstenotajām procedūrām, iegūtajiem pierādījumiem un 2022. gada pārskatu slēgšanas laikā pieejamo informāciju, mēs neuzskatām, ka iespējamās saistības, kas izriet no VNV, Komisijas un Padomes noregulējuma uzdevumu izpildes, ir būtiski nepareizi norādītas. Tomēr mēs atzīmējam, ka visi novērtējumi par tiesvedības iznākumu lietās pret VNV, Komisiju un Padomi, kas saistītas ar lēmumiem veikt vai neveikt noregulējumu, ir ļoti sarežģīti. Tas ir tāpēc, ka noregulējuma tiesiskais regulējums ir salīdzinoši jauns un rada sarežģītu, specifisku un nepieredzētu juridisko situāciju (sk. **13.** punktu).

34 Lietās, kas saistītas ar lēmumiem veikt vai neveikt noregulējumu ES līmenī, VNV, Komisija un Padome saimniecisko resursu aizplūdes risku novērtēja kā maznozīmīgu. Līdz ar to tās neuzrādīja nekādas iespējamās saistības (sk. **10.**, **12.**, **14.**, **28.** un **31.** punktu).

35 VNV 2022. gada pārskatos uzrādīja iespējamās saistības 1887 miljonu EUR apmērā iespējamām izmaksām no VNF saistībā ar izskatīšanā esošajām lietām pret tās *ex ante* iemaksu lēmumiem par 2016.–2022. gadu. VNV arī uzrādīja iespējamās saistības 4,6 miljonu EUR apmērā attiecībā uz pretējās puses juridiskajām izmaksām (sk. **17.** punktu).

36 Dažās 2016.–2022. gada lietās VNV novērtēja, ka pastāv iespējams saimniecisko resursu aizplūdes risks no VNF. Bankas izvirzīja jaunus pamatus ne tikai attiecībā uz 2022. gada lietām, bet arī vecākām lietām saistībā ar atkārtoti pieņemtajiem lēmumiem par 2016.–2020. gadu. Šie jaunie pamati, jo īpaši tie, kas attiecas uz 2022. gada lietām saistībā ar VNF mērķapjomu, izraisīja būtisku iespējamo saistību pieaugumu 2022. gada pārskatos (sk. **18.** punktu).

37 Tāpat kā iepriekšējos gados, VNV neuzrādīja iespējamās saistības, kas attiecas uz valstīs notiekošajām tiesvedībām pret *ex ante* iemaksām. Tas atbilst Tiesas prejudiciālajam nolēmumam, kur noteikts, ka valsts tiesas nav pilnvarotas pārskatīt VNV lēmumus par *ex ante* iemaksām vienotajā noregulējuma fondā (sk. **25.** punktu).

38 Lai sagatavotu VNV 2022. gada pārskatus, tās grāmatvedis no sava juridiskā dienesta saņēma riska novērtējumu par katru notiekošās tiesvedības kategoriju, kā arī analīzi par jauno metodi iespējamo saistību aprēķināšanai (sk. 22.–24. punktu). Riska novērtējumā bija ietverts pamatojums, bet dažos gadījumos, kad tika novērtēts, ka pastāv maznozīmīgs saimniecisko resursu aizplūdes risks, dokumentācija nebija pietiekama (sk. 27. punktu).

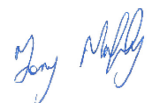
Ieteikums. Stiprināt iekšējās kontroles mehānismus attiecībā uz pārskatu slēgšanu

VNV būtu jāstiprina savas iekšējās kontroles sistēmas pārskatu slēgšanai, lai iekļautu pietiekamu dokumentāciju par pamatojumu tiesvedībām, kas tiek izskatītas ES tiesās un kuru risks tiek uzskatīts par maznozīmīgu.

Ieviešanas termiņš: VNV 2023. gada pārskatu iesniegšana.

Šo ziņojumu 2023. gada 7. novembra sēdē Luksemburgā pieņēma IV apakšpalāta, kuru vada Revīzijas palātas loceklis Mihails Kozlovs.

Revīzijas palātas vārdā —

Tony Murphy
priekšsēdētājs

Pielikumi

I pielikums. Iepriekšējā gada ieteikumu ieviešanas pārbaude

Ieteikuma gads	Ieteikums	Statuss	Plašāka informācija
2022	Pirms savu gada pārskatu pabeigšanas VNV no valstu noregulējuma iestādēm jāpieprasa rakstiski apliecinājumi, kuros novērtēta saimniecisko resursu aizplūdes iespējamība valsts tiesvedības dēļ saistībā ar noregulējumu vai <i>ex ante</i> iemaksām vienotajā noregulējuma fondā.	leviests	Attiecībā uz 2022. gada pārskatiem VNV 2023. gada maijā lūdza valstu noregulējuma iestādēm sniegt rakstiskus apliecinājumus šajā jautājumā; valstu noregulējuma iestādes atbildēja uz pieprasījumu pirms 2022. gada pārskatu apstiprināšanas.
2022	Skaitliski izsakot iespējamās saistības par pretējās puses tiesiskās pārstāvības juridisko pakalpojumu izmaksu segšanu, VNV attiecīgās lietas jāanalizē sīkāk, ņemot vērā to sarežģītību, tostarp iespējamo tiesvedības ilgumu.	leviests	VNV pilnveidoja savu analīzi par izskatīšanā esošo <i>ex ante</i> lietu juridiskajām izmaksām, ņemot vērā to sarežģītību, kā arī iespējamo tiesvedības ilgumu.
2022	Attiecībā uz <i>ex ante</i> iemaksu lietām, kurās saimniecisko resursu aizplūdi VNV novērtē kā iespējamu, bet nevar ticami skaitliski izteikt iespējamās saistības, VNV savos pārskatos jāatklāj neskaidrības būtība un tās iemesli.	leviests	VNV savos galīgajos pārskatos sniedza vajadzīgo informāciju.

Saīsinājumi

BPE: *Banco Popular Español S.A.*

VNF: vienotais noregulējuma fonds

VNI: valsts noregulējuma iestāde

VNM: vienotais noregulējuma mehānisms

VNMR jeb **VNM regula:** Vienotā noregulējuma mehānisma [regula](#)

VNV: Vienotā noregulējuma valde

Glosārijs

Banku savienība: integrēta finanšu sistēma, kura attiecas uz bankām eurozonā un jebkurā ārpus eurozonas esošā dalībvalstī, kas izvēlas piedalīties.

Gada mērķapjoms: iemaksu summa vienotajā noregulējuma fondā, kas jāpiesaista attiecīgajā gadā.

Mērķapjoms: minimālā summa, kas vienotajam noregulējuma fondam ir jātur līdz sākotnējā uzkrāšanās perioda beigām (2023. gada 31. decembrim) un kas ir vismaz 1 % no visiem noguldījumiem, kuri jāsedz banku savienībā.

Noregulējuma shēma: precizēti instrumenti, kas piemērojami, likvidējot grūtībās nonākušu finanšu iestādi.

Noregulējums: finanšu iestādes, kas kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga, sakārtota likvidācija ar mērķi nodrošināt tās svarīgāko funkciju nepārtrauktību, saglabāt finanšu stabilitāti un aizsargāt publiskos līdzekļus, līdz minimumam samazinot vajadzību pēc publiskā sektora finansiāla atbalsta.

Tiesvedība par izmaksu aplikšanu ar nodokli: process, kurā Eiropas Savienības Tiesa nosaka juridiskās izmaksas, kas jāmaksā pēc sprieduma.

Vienotās noregulējuma valdes atbilde

VNV pieņem ieteikumu.

Komisijas atbildes

Komisija ir ņēmusi vērā Eiropas Revīzijas palātas ziņojumu.

Padomes atbilde

Es ar gandarījumu atzīmēju, ka Eiropas Revīzijas palāta neatrada nekādus pierādījumus, kas būtu pretrunā Padomes pārskatos izmantotajai pieejai šajā jautājumā.

Padomes ģenerālsekretāre

Revīzijas darba grupa

Pamatojoties uz 92. panta 4. punktu [Regulā \(ES\) Nr. 806/2014](#), ar ko izveido vienotu noregulējuma mehānismu, ERP katru gadu sagatavo ziņojumu par jebkādām iespējamām saistībām, kas izriet no šajā regulā paredzēto Vienotās noregulējuma valdes, Komisijas un Padomes uzdevumu īstenošanas.

Šo revīziju veica ERP locekļa Mihaila Kozlova vadītā IV apakšpalāta, kuras pārziņā ir to izdevumu jomu revīzija, kas attiecas uz tirgu regulējumu un konkurētspējīgu ekonomiku. Revīziju vadīja ERP loceklis *François-Roger Cazala*, un atbalstu sniedza locekļa biroja vadītājs *Dirk Pauwels* un locekļa biroja atašējs *Stephanie Girard*; direktore *Joanna Metaxopoulou*; atbildīgais vadītājs *Michal Machowski*; darbuzdevuma vadītājs *Leonidas Tsonakas*; revidenti *Carlos Soler Ruiz*, *Armin Hosp* un *Ioannis Sterpis*; juridiskā padomniece *Andreea-Maria Feipel-Cosciug*.

AUTORTIESĪBAS

© Eiropas Savienība, 2023

Eiropas Revīzijas palātas (ERP) atkalizmantošanas politiku nosaka ar [ERP Lēmumu Nr. 6–2019](#) par atvērto datu politiku un dokumentu atkalizmantošanu.

Ja vien nav norādīts citādi (piemēram, individuālās autortiesību norādēs), ERP saturs, kurš pieder ES, ir licencēts saskaņā ar šādu starptautisku licenci: [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\) licence](#). Tādējādi atkalizmantošana parasti ir atļauta, ja tiek sniegtas pienācīgas atsauces un norādītas visas izmaiņas. ERP satura atkalizmantošana nedrīkst sagrozīt tā sākotnējo nozīmi vai jēgu. ERP nav atbildīga par atkalizmantošanas sekām.

Jāsaņem papildu atļauja, ja konkrētā saturā attēlotas identificējamas privātpersonas, piemēram, ERP darbinieku fotoattēlos, vai ja tas ietver trešās personas darbu.

Ja šāda atļauja ir saņemta, tā atceļ un aizstāj iepriekš minēto vispārējo atļauju un skaidri norāda uz visiem izmantošanas ierobežojumiem.

Lai izmantotu vai reproducētu saturu, kas nepieder ES, var būt nepieciešams prasīt atļauju tieši autortiesību īpašniekiem.

Programmatūra vai dokumenti, uz kuriem attiecas rūpnieciskā īpašuma tiesības, proti, patenti, preču zīmes, reģistrēti dizainparaugi, logotipi un nosaukumi, nav iekļauti ERP atkalizmantošanas politikā.

Eiropas Savienības iestāžu un struktūru tīmekļa vietnēs, kas izvietotas domēnā europa.eu, ir atrodamas saites uz trešo personu tīmekļa vietnēm. Tā kā ERP šīs vietnes nekontrolē, iesakām rūpīgi iepazīties ar to privātuma un autortiesību politiku.

ERP logotipa izmantošana

ERP logotipu nedrīkst izmantot bez ERP iepriekšējas piekrišanas.

EIROPAS
REVĪZIJAS
PALĀTA

Eiropas Savienības
Publikāciju birojs